

Ohppiide ja ovddasteddjiide

Áigi boahkuhuvvot bárkodávdda, daskovigi ja ruksesboahkuid vuostá (MMR-boahkuheapmi)

Našunála mánáidboahkuhanprográmmas fálljuvvojit oahppit 6. luohkás (11-12 jagi) ođasmahttindosa boahkuheamis mii lea virusdávddaid bárkodávdda, daskovigi ja ruksesboahkuid vuostá (MMR-boahkuheapmi). Vuosttaš dosa addo dábálepmost go mánna lea 15 mánu. Bisuhan dihte buori suodjaleami fállu dál ođasmahttindosa.

Om sykdommene

Bárkodávda lea dat duođaleamos ja eanemus njoammu mánáiddávda. Go buohccá dávddain de leat vuos nurvodávdamearkkat ja alla feber, dasto ihtaluvvá. Bárkodávddain šaddet dávjá váttisvuodát nu mo geahpesvuolši, bronkihtta ja gaskabealjevuolši. Duođalaš váikkuhusat nu mo vuoiŋašvuolši (encefalitt), bistevaš vuoiŋašvihki ja jápmin dáhpáhuvvá maiddá sin gaskkas geat eai leat boahkuhuvvon min osiin máilmmis.

Daskovihki addá febera ja ahte nierračolgaráksá bohtana. Dábáleamos váddu lea daskovihkevuoiŋašcuzzavuolši (meningitt), mii dábálepmost nohká bistevaš vigiid haga. Duođaleabbo váddu lea ahte sáhtta šaddat bealjeheapmin agibeavái. Jus gánnat oččohallet daskovihkái maŋŋá rávásmangi, sáhtta virus fallehit vuolleváimmuid ja dagahit ahte šattolašvuolta hedjona.

Ruksesboahkut lea láivves dávda mainna šaddá feber ja ihtaluvvá. Jus áhpehis nisu geas ii leat immunitahtta dávdii oččohallá ruksesboahkuide sáhtta dávda vahágahttit ogi duođalaččat. Riska ahte šaddet liittut lea badjel 80 % jus buohccá dávddain vuosttaš áiggi áhpehisdilis. Go boahkuha mánáid de hehte njoammudit áhpehis nissoniid.

Boahkuheami birra

Boahkuheapmi mii geavahuvvo lea M-M-Rvaxpro, ja das lea ealli, goariduvvon virus. Dáhpáhuvvá ahte boahkobáiki bávččaga, ruvsoda ja bohtana muhttin áiggi maŋŋá boahkuheami. Ovtta gitta guokte vahkku maŋŋá boahkuheami sáhttet muhttin mánat oazžut geahppa dávdamearkkaid daid dávddain maid vuostá boahkuheapmi suodjala, muhto lea eahpedábalaš ahte dat dáhpáhuvvá singuin geat leat ovdal jo ožžon ovtta dosa. Feber ja ihtaluvvan lea dábáleamos. Gávnnat eanet dieđuid Priorix sisdoalu ja vejolaš liigeváikkuhusaid birra Stáhta dálkkasdoaimmahaga neahttasiidduin www.legemiddelsok.no (Girjedárogillii)

Ovdal boahkuheami

Mital jus mánás lea allergiija dahje eará dearvvašvuodávttisvuodát. Ii vahágahte boahkuhit vaikke mánás jo lea leamaš okta dahje mánga dáin dávddain. Eanet dieđut leat gávdnamis neahttasiidduin www.fhi.no/bvp (Girjedárogillii).

Boahkuheapmi lea plánejuvvon: Dáhton: _____ Dii: _____ Báiki: _____

Dearvvašvuodabuohccidivššár: _____ Telefvdnanummir: _____

Gaikko dáikko: _____

Oahppi namma: _____ Riegádandáhton: _____ Luohkká: _____

JMun/moai háliidetne ahte mu/munno mánna:

galgá boahkuhuvvot bárkodávdda, daskovigi ja ruksesboahkuid vuostá

ii galgga boahkuhuvvot bárkodávdda, daskovigi ja ruksesboahkuid vuostá

Ovddasteaddji geas lea váhnenovddasvástáduš: Eadni Áhčči Eará olmmoš

Ovddasteaddji olles namma (čále čielgasit): _____

Ovddasteaddji vuolláičála: _____ Telefvdnanummir: _____

Dieđut dearvvašvuodabuohccidivššárii: _____